

Reykjavíkurborg

mannréttinda- og lýðræðisskrifstofa

Reykjavík, 22. maí 2020

R18110160

1370

Mannréttinda-, nýsköpunar- og lýðræðisráð

Ákvörðun Vinnueftirlitsins varðandi merkingar salerna í stjórnarsýsluhúsum Reykjavíkurborgar

Meðfylgjandi til upplýsingar fyrir mannréttinda-, nýsköpunar- og lýðræðisráð eru samskipti mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu við Vinnueftirlitið og staða mála, vegna merkingar salerna í stjórnarsýsluhúsum Reykjavíkurborgar.

Virðingarfyllt

Guðrún Elsa Tryggvadóttir
Lögfræðingur

Hjálagt:

Minnisblað mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu vegna ákvörðunar Vinnueftirlits varðandi merkingar salerna

Andmæli mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu 28. október 2019

Svar Vinnueftirlits við andmælum mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu vegna fyrirmæla í skoðunarskýrslu dags. 17. apríl 2020

Framlengdur frestur Vinnueftirlits til úrbóta fyrirmæla úr skoðunarskýrslu VER dags. 4. maí 2020

Kæra mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu til Félagsmálaráðuneytis dags. 12. maí 2020

Reykjavík, 20.5.2020

R18110160

Lagt fyrir fund mannréttinda-, nýsköpunar- og lýðræðisráðs 28. maí 2020

Minnisblað

Viðtakandi: Mannréttinda-, nýsköpunar- og lýðræðisráð

Sendandi: Mannréttinda- og lýðræðisskrifstofa

Efni: Ákvörðun Vinnueftirlitsins varðandi merkingar salerna í stjórnsýsluhúsum Reykjavíkurborgar

Forsaga málsins

Þann 5. júlí 2018 var samþykkt á fundi mannréttinda- og lýðræðisráðs Reykjavíkurborgar tillaga þess efnis að öll salerni fyrir starfsfólk í stjórnsýsluhúsum Reykjavíkurborgar, þ.e. á Höfðatorgi í Borgartúni 12-14 og í ráðhúsi, yrðu gerð ókyngreind. Tillagan byggði á áherslum Reykjavíkurborgar að vinna gegn mismunun borgaranna á grundvelli kyns, kynvitundar, kyntjáningar og kyneinkenna.

Í kjölfarið óskaði Mannréttinda- og lýðræðisskrifstofa eftir afstöðu Velferðaráðuneytisins og Vinnueftirlitsins til þess að salernin yrðu gerð ókyngreind, en þau samskipti eru rakin í andmælum mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu til Vinnueftirlitsins. Fimmtudaginn 14. mars 2019 kom starfsmaður Vinnueftirlitisins á fund Mannréttinda- og lýðræðisráðs og hélt kynningu vegna málsins. Undir 9. lið fundargerðar lagði Mannréttinda- og lýðræðisráð fram bókun þess efnis að heimilt væri að gera salernisaðstöðu starfsfólks ókyngreinda, að því gefnu að kröfu um lágmarksfjölda lokaðra salerna væri náð. Sumarið 2019 voru teknar niður merkingar sem tákna kyn af salernum í stjórnsýsluhúsum Reykjavíkurborgar í ráðhúsi og á Höfðatorgi.

Ákvörðun Vinnueftirlitsins

Þann 14. október 2019 barst mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu skoðunarskýrsla Vinnueftirlitsins nr. B #109446, undirrituð þann 23. september 2019, en dagsetning móttöku skjalasafns ráðhússins 1. október 2019. Athugasemdir Vinnueftirlitsins vörðuðu kynjaskiptingu salerna í stjórnsýsluhúsi Reykjavíkurborgar á Höfðatorgi, en samkvæmt fyrirmælum skýrslunnar skulu salerni vera kynjaskipt. Fyrirmælum skýrslunnar til stuðnings var vísað til

22. gr. reglna nr. 581/1995 um húsnæði vinnustaða. Vinnueftirlitið tilkynnti mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu síðar að einnig hefði borist kvörtun vegna merkinga salerna í ráðhúsi en formleg skoðun hefur ekki verið framkvæmd í ráðhúsinu.

Mannréttinda- og lýðræðisskrifstofa sendi Vinnueftirlitinu andmæli þann 28. október þar sem ákvörðun Vinnueftirlitsins var mótmælt og þess óskað að hún yrði tekin til endurskoðunar.

Þann 17. apríl 2020 svaraði Vinnueftirlitið andmælum Mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu. Í svari Vinnueftirlitsins voru fyrirmæli um kynjaskiptingu salerna ítrekuð. Þá var tilgangur og uppruni reglna um húsnæði og vinnustaði rakinn auk hlutverk Vinnueftirlitsins við eftirlit með því að atvinnurekendur fullnægi skyldum sinum samkvæmt lögum nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum og reglum settum með stoð í lögnum. Einnig kom fram að ekki yrðu gerðar athugasemdir við að önnur salerni umfram viðmið um lágmarksfjölda skv. 2. mgr. 22. gr. reglnanna væru ókyngreind. Mannréttinda- og lýðræðisskrifstofa svaraði erindinu þann 4. maí sl. og óskaði eftir fresti til 31. ágúst 2020 til að breyta merkingum á salernum í stjórnsýsluhúsum Reykjavíkurborgar í samræmi við fyrirmæli Vinnueftirlitsinsins, þ.e.a.s. að uppgefinn lágmarksfjöldi salerna yrði merktur körlum annars vegar og konum hins vegar. Önnur salerni umfram þessi viðmið yrðu þó áfram ókyngreind. Þá ítrekaði skrifstofan mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar sem leggur bann við hvers kyns mismunun á grundvelli kyns, kynvitundar, kyntjáningar og kyneinkenna. Í samræmi við þær áherslur þætti skrifstofunni mikilvægt að fá mat Félagsmálaráðuneytisins á túlkun reglna um aðgreiningu salerna og stæði því til að kæra ákvörðun Vinnueftirlitsins til ráðuneytisins.

Þann 5. maí barst mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu bréf frá Vinnueftirlitinu þess efnis að frestur til að senda inn tilkynningu um úrbætur hefði verið framlengdur til 29. maí 2020.

Kæra til Félagsmálaráðuneytisins

Þann 12. maí sl. kærði mannréttinda- og lýðræðisskrifstofa ákvörðun Vinnueftirlitsins til Félagsmálaráðuneytisins. Skrifstofan mun þó tryggja að merkingar verði settar upp við salerni á Höfðatorgi, þó ekki verði nema tímabundið, á meðan málið er til meðferðar hjá Félagsmálaráðuneytinu.